

Het RAS-project "LJIP".

Ulbe Rijpma

In het OHV 85 van januari 1998 maakt Gerrit Speek melding van een nieuw ringproject: Retrapping Adults for Survival (RAS). Het doel van dit project is om via de terugvangst van geringde broedvogels de overlevingskans te kunnen berekenen. Een van oorsprong Engels project, dat daar in 1998 van start gegaan is.

Dit project sluit naadloos aan op voornemens van Adri Bakker en ondergetekende om via het ringwerk meer te weten te komen over de weidevogels in hun nazorggebied bij Dongjum, één van de rayons van de Vogelwacht Franeker & Omstreken. Gevraagd wordt namelijk om binnen een afgebakend terrein jaarlijks van een bepaalde vogelsoort zoveel mogelijk broedvogels te vangen. En ook beantwoordt dit uitstekend aan de praktijk van nestbescherming zoals die rond Franeker en in de rest van Friesland al meer dan 40 jaar wordt uitgeoefend.

Al snel kwamen we tot de conclusie dat we het niet alleen zelf moesten proberen, maar dat we hier ook andere vogelwachters voor moesten

zien te interesseren, om zo de verzamelde gegevens met elkaar te kunnen vergelijken. En dan kom je in Friesland vrij snel terecht bij de Bond van Friese Vogelbeschermingswachten (BFVW), de overkoepelende organisatie van de Friese vogelwachten. Hier kregen we de nodige morele EN financiële steun toegezegd, waarna er een oproep volgde in het bondsorgaan Vanellus. Een aantal vogelwachten toonden serieuze belangstelling, t.w. De Blesse, Bergum, Dokkum, Franeker, Kollum, Sneek en De Trynwâlden (Gytsjerk), mooi verspreid over de provincie. Ieder van deze wachten had een aantal nazorgers bereid gevonden aan dit project mee te doen.

Deze mensen hebben namelijk ruime ervaring op het gebied van nazorg van weidevogels en weten daardoor precies waar de broedvogels in hun gebied hun nest hebben. Maar het vangen en ringen er van is wel wat anders. Daarvoor moesten ze ergens in de leer. Nu zijn er in Friesland een aantal ringers bezig met het vangen en ringen van steltlopers, de wilsterflappers. Deze zijn al een tiental jaren werkzaam binnen

de Wilsterwerkgroep (eveneens een werkgroep van de BFWW) en hebben veel ervaring in het hanteren van Kieviten, Kemphanen en Wilsters en het opnemen van biometrische gegevens. Een ideale groep dus om ervaringen aan onze groep potentiële ringers over te dragen, waartoe ze ook gaarne bereid waren.

Voor de organisatie en coördinatie wisten we Peter Das te strikken, leider van het CES-project bij de Eponcentrale te Burgum. Deze ging dermate voortvarend te werk dat binnen een mum van tijd een begroting kon worden ingediend bij de BFWW. Deze begroting werd goedgekeurd en dus konden we verder. Uit iedere groep nazorgers werden één of twee mensen voorgedragen om in aanmerking te komen voor een ringvergunning. Vanaf dat moment konden deze in opleiding bij de wilsterflappers. Afsproken werd om ons te concentreren op de Kievit, een moeilijk te vangen weidevogel, waaraan verhoudingsgewijs nog maar weinig ringonderzoek in de broedtijd is verricht. En bovendien voor Friezen DE nationale vogel.

Naast de praktijkopleiding bij de wilsterflappers werden er een aantal bijeenkomsten gehouden met alle betrokkenen. Daar werden vang-

middelen gedemonstreerd en werd de determinatie van de Kievit besproken aan de hand van balgen en vleugels. Uiteindelijk resulteerde dit in de slotbijeenkomst van 10 april 2000, waar in het bijzijn van het vrijwel voltallige hoofdbestuur van de BFWW, aan 1 vrouw en 10 mannen de ringvergunning werd uitgereikt door de heer G. Speek, manager van de Nederlandse Ringcentrale / het Vogeltrekstation Arnhem te Heteren. Deze kersverse ringvergunninghouders gaan nu, samen met hun groep, dit voorjaar aan de slag en hopen dit minimaal vijf jaren vol te houden. We zijn erg benieuwd naar hun bevindingen.

Rest ons om onze dank uit te brengen aan de BFWW die het door hun financiële steun mogelijk maakte dit project te starten en aan de volgende mensen voor hun deskundige inbreng: Peter Das, Joop Jukema, Keimpe Visser, Cees Bil, Henk Minkes, Cees van Scharenburg, Arie van Noordwijk, Gerrit Speek, de leden van de CES-groep Epon en niet te vergeten alle wilsterflappers die hun veldervaring overgedragen hebben.

Ulbe Rijpma
Hoarnestreek 8
8856 RV Pietersbierum